

Вимоги до написання магістерських

1. Мета і завдання виконання магістерської роботи

Виконання і захист магістерської роботи є завершальним етапом навчання у вищому навчальному закладі, формою державної атестації випускників.

Магістерська робота є кінцевим результатом самостійної індивідуальної навчальної діяльності студента, науковим дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ним дисциплін, що передбачені навчальним планом підготовки за певною спеціалізацією однієї зі спеціальностей напряму "Правознавство", та проходження всіх навчальних та виробничих практик, а також проходження передмагістерської практики.

Магістр повинен підтвердити рівень загальнотеоретичної і спеціальної підготовки. Магістерська робота є випускною кваліфікаційною роботою, на підставі захисту якої Державна екзаменаційна комісія (ДЕК) вирішує питання про присвоєння їй автору кваліфікації і видачі диплома магістра.

Метою виконання магістерського дослідження є вирішення професійної проблеми, що ґрунтується на комплексному опануванні матеріалу і методів дослідження, послідовного викладання, а також практичного застосування теоретичних знань для вирішення конкретних завдань.

У процесі виконання магістерської роботи студент у відповідності до кваліфікаційних вимог повинен проявити:

- знання загальнотеоретичних, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання правознавства;

- вміння відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;

- вміння розробляти наукові висновки і конкретні пропозиції щодо вдосконалення законодавства.

Магістерська робота має характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений аналіз досліджуваної теми;
- містити самостійні дослідження;
- містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення законодавства;
- мати належне оформлення;
- містити унурктені приклади застосування на практиці;
- бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Магістерська робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження теми, обґрунтованих пропозицій до захисту не допускається.

2. Характеристика етапів виконання та захисту магістерської роботи

Магістерська робота виконується на основі поглибленого вивчення чинного законодавства України з питань застосування законодавства, спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з проблеми, яка вивчається, а також результатів проведених студентом власних досліджень реального об'єкта.

Основні етапи виконання магістерської роботи:

1. Вибір теми і об'єкта дослідження, затвердження теми.
2. Розробка завдання на магістерську роботу, складання календарного плану виконання.
3. Опрацювання літературних джерел і складання плану роботи.
4. Збирання фактичного матеріалу під час передмагістерської практики.
5. Обробка фактичного матеріалу із застосуванням комп'ютера.
6. Написання першого варіанту тексту, подання його на ознайомлення науковому керівникові.
7. Усунення недоліків, написання остаточного варіанта тексту, оформлення магістерської роботи.
8. Подання роботи на кафедрі.
9. Рецензування роботи.
11. Захист магістерської роботи у ДЕК.

Кожному студенту кафедра призначає наукового керівника, який надає науково-методичну допомогу студенту в його самостійній роботі над магістерською роботою. Науковий керівник провадить індивідуальне консультування студента, допомагає йому скласти план магістерської роботи, індивідуальне завдання до передмагістерської практики, а також контролює дотримання графіку виконання, рецензує частини роботи і завершений рукопис, готує студента до захисту.

Науковими керівниками призначаються провідні викладачі і науковці кафедри, які мають відповідний науковий ступінь.

Темою магістерської роботи (предметом дослідження) є одна з актуальних проблем правознавства, яка відповідає завданням та умінням, передбаченим варіативною компонентою освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра за відповідною спеціалізацією.

Тематика магістерських робіт розробляється випускаючою кафедрою згідно з вимогами варіативної компоненти освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівців із конкретної спеціалізації, у відповідності до затверджених програм вивчених нормативних та вибіркових дисциплін, відбиває актуальну проблематику правознавства. Тематика щорічно переглядається та поновлюється.

Студентові надається право самостійно обрати тему магістерської роботи згідно з тематикою, що затверджена кафедрою. Студент за

погодженням із керівником може запропонувати свою тему дослідження за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місця роботи, можливостей отримання потрібної інформації на об'єкті дослідження).

Кожен студент випускного курсу у заяві на ім'я завідувача кафедри, яка є підставою для призначення наукового керівника, зазначає формулювання теми дослідження.

Після остаточного узгодження з науковим керівником і редагування обрані теми магістерських робіт розглядаються і обговорюються на засіданні кафедри.

3. Організація виконання магістерської роботи

Магістерська робота має виконуватися студентом у повній відповідності до затверджених календарного плану та завдання. У випадках відставання від графіка студент зобов'язаний надати пояснення своєму науковому керівнику або завідувачу кафедри.

На період виконання магістерських робіт на кафедрі складається графік консультацій наукових керівників, згідно з яким забезпечується систематична співпраця студента і наукового керівника над магістерською роботою. Систематичні консультації допомагають магістру у виборі методів дослідження, контролі дотримання вимог до змісту і оформлення магістерської роботи, своєчасному усуненні відхилень. Оперативне і уважне виконання рекомендацій керівника сприяє своєчасному поданню магістерської роботи, є запорукою успішного захисту.

У відповідності до календарних етапів студент має подавати роботу частинами на перегляд, а у встановлений графіком кінцевий термін подати завершену магістерську роботу на рецензування науковому керівникові.

У разі позитивної рецензії наукового керівника і за наявності відзиву від підприємства - об'єкта дослідження про достовірність використаних в аналітичних розрахунках даних дипломну роботу реєструють на кафедрі і передають на розгляд завідувачу кафедри, який має прийняти рішення про допуск студента до захисту магістерської роботи на засіданні ДЕК.

Після завершення всіх допускових процедур по кафедрі магістерська робота передається декану факультету для оформлення допуску на рецензію.

4. Загальні рекомендації щодо змісту основних розділів магістерської роботи

Магістерська робота повинна мати обсяг 5,5-6,5 умовних друкованих аркушів, або 100-110 сторінок тексту.

Зміст магістерської роботи визначається її темою і відбивається у плані, розробленому за допомогою наукового керівника. Відповідно до передбачуваної теми студент самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті, Інтернет-ресурси та

інші) і відповідні нормативні документи, складає проект плану, який обговорює з керівником.

План магістерської роботи має бути складним і містити: вступну частину; три розділи, кожен з яких має містити не менш як два параграфи, висновки та пропозиції, список використаних джерел та додатки.

Головним завданням вступної частини (вступу) є обґрунтування актуальності і практичної значущості обраної теми магістерської роботи, особливостей постановки і вирішення питань стосовно конкретних умов дослідження. В цій частині роботи слід чітко визначити: мету й завдання роботи (спираючись на план), предмет, об'єкт дослідження і подати коротку інформацію про нього, зазначити використовувані методи та інформаційні джерела дослідження, практичне значення розроблених рекомендацій та пропозицій, питання, які виносяться на захист.. Обсяг вступу має становити 4-5 сторінок.

Висновки і пропозиції, що наводяться в окремому розділі магістерської роботи, є стислим викладенням підсумків проведеного дослідження. Саме тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінка результатів дослідження з точки зору відповідності меті магістерської роботи та поставленим у вступі завданням, пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напрямку. Обсяг висновків і пропозицій не перевищувати 5 сторінок.

5. Вимоги до оформлення магістерських робіт

Матеріал магістерської роботи слід подати у такій послідовності:

- титульна сторінка; -
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки та пропозиції;
- список використаних джерел;
- додатки.

Завершену і оформлену належним чином роботу обов'язково підписує автор на титульній сторінці.

Мова магістерської роботи - державна, стиль - науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність - логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел є неприпустимим.

Магістерська набирається на комп'ютері у текстових редакторах Microsoft Word 97, 2000, XP або аналогічних. Текст розміщується на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм).

При оформленні роботи слід залишати поля: ліве – 25-30 мм, праве – 15-20 мм, верхнє – 15-20 мм, нижнє – 15-20 мм. Текст друкується з міжрядковим інтервалом 1.5, шрифт – Times New Roman 14 кегль, міжбуквенний інтервал – звичайний.

Титульна сторінка містить найменування вищого навчального закладу, прізвище, ім'я та по-батькові й інші відомості про автора, тему магістерської роботи, вчене звання (посаду) наукового керівника: місто і рік.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та параграфів роботи. Зміст має включати усі заголовки, які є в роботі, починаючи зі вступу і закінчуючи додатками.

Текст основної частини роботи поділяється на розділи і підрозділи згідно з планом.

Заголовки структурних частин магістерської роботи: "ЗМІСТ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ", "ДОДАТКИ" друкуються великими літерами і розміщуються посередині рядка. Заголовки підрозділів пишуться або друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Відстань між заголовком та текстом роботи має дорівнювати 1-2 інтервалам основного тексту.

Кожну структурну частину магістерської роботи слід починати з нової сторінки.

Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами у центрі сторінки. Першою сторінкою магістерської роботи є титульний аркуш. Другою сторінкою є зміст. На цих сторінках номер не ставиться. Не нумерують також ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ і ДОДАТКИ.

ВСТУП

Розкриває сутність і стан наукової проблеми (задачі) та її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Далі подають загальну характеристику магістерської роботи в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми: Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, особливо на користь України.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Мета і завдання дослідження

Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як "Дослідження...", "Вивчення...", тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага дисертанта, оскільки предмет дослідження визначає тему дисертаційної праці, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Наукова новизна одержаних результатів

Подають коротку анотацію нових наукових положень (рішень), запропонованих магістром особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток).

Кожне наукове положення чітко формулюють, виокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко й однозначно (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень). У жодному випадку не можна вдаватися до викладу наукового положення у вигляді анотації, коли просто констатують, що в дисертації зроблено те й те, а сутності і новизни із написаного виявити неможливо. Усі наукові положення з урахуванням досягнутого ними рівня новизни є теоретичною основою (фундаментом) вирішеної в магістерській роботі наукової задачі або наукової проблеми.

Практичне значення одержаних результатів

У роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в роботі, що має прикладне значення – відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати. Відзначаючи практичну цінність здобутих результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до використання або масштабів використання.

Основна частина

Основна частина магістерської роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

У розділах основної частини подають:

огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень;

виклад загальної методики й основних методів досліджень;

експериментальну частину і методику досліджень;
відомості про проведені теоретичні і (або) експериментальні дослідження;

аналіз і узагальнення результатів досліджень.

В огляді літератури здобувач окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, магістр повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини роботи.

У другому розділі, як правило, обґрунтовують вибір напряму досліджень, наводять методи вирішення задач і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методику проведення досліджень. В теоретичних роботах розкривають методи розрахунків, гіпотези, що розглядають, в експериментальних – принципи дії і характеристики розробленої апаратури, оцінки похибок вимірювання.

У наступних розділах з вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми. Автор повинен давати оцінку повноти вирішення поставлених задач, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень, негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.

Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

Висновки

Викладають найважливіші наукові та практичні результати, одержані в роботі, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової проблеми (задачі), її значення для науки і практики. Далі формулюють висновки та рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. У першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання. Далі у висновках розкривають методи вирішення поставленої в роботі наукової проблеми (задачі), їх практичний аналіз, порівняння з відомими розв'язаннями.

У висновках необхідно наголосити на якісних і кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання.

Список використаних джерел

Список використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для

користування і рекомендований при написанні робіт), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовков, у хронологічному порядку.

Ілюстрації (рисунки, графіки, діаграми та фотографії), а також таблиці подаються безпосередньо після тексту, де вони вперше згадані. Ілюстрації позначають скорочено словом "Рис". Номер та назву ілюстрації розміщують посередині під ілюстрацією. Номер ілюстрації складається із номера розділу та порядкового номера ілюстрації в даному розділі, між якими ставиться крапка (наприклад, Рис. 2.1.).

Цифровий матеріал повинен, як правило, оформлятися у таблиці. Кожна таблиця має свої номер, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, та назву, які розміщують над таблицею. Перед номером таблиці пишуть слово "Таблиця", після нього ставиться номер. Назва таблиці починається з великої літери, після назви крапка не ставиться.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без обертання тексту або з обертанням за годинниковою стрілкою.

Під час написання магістерської роботи студент повинен робити посилання на джерела літератури та інші джерела, дані з яких наводяться у тексті роботи. Наявність посилань на джерела у тексті є обов'язковою. Такі посилання дають змогу відшукати і перевірити достовірність відомостей, поданих у тексті роботи.

Посилання в тексті слід включати у квадратні дужки і зазначити послідовний номер джерела у Списку використаних джерел та номери сторінок, на яких подано інформацію, наприклад [5, С.15-17].

При оформленні Списку використаних джерел усі джерела слід у такій послідовності:

- а) закони України (у хронологічній послідовності);
- б) укази Президента, постанови уряду (у хронологічній послідовності);
- в) директивні матеріали міністерств (у хронологічній послідовності);
- г) монографії, брошури, підручники (алфавітний порядок);
- д) статті з журналів (алфавітний порядок);
- е) іншомовні джерела;
- ж) електронні джерела (Інтернет-ресурси, CD та DVD-диски).

Додатки. Додатки до магістерської роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу досліджень згідно з обраною темою. Крім того, у додатки доцільно включати допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприяння магістерської роботи.

Додатки оформлюються як продовження магістерської роботи і розміщуються в порядку посилань у тексті магістерської роботи.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований малими літерами з першої великої літери симетрично до тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово "Додаток " і поряд - велика літера, що позначає додаток.

6. Рецензування і захист магістерської роботи

На завершену магістерську роботу науковий керівник дає стислу рецензію (відзив керівника магістерської роботи), в якій оцінює як якість виконання роботи, працю студента над нею, і робить висновок про можливість допуску магістерської роботи до захисту в ДЕК.

Зброшурований у твердій палітурці рукопис заведеної магістерської роботи, яка підписана студентом та його науковим керівником, за наявності позитивної характеристики роботи у письмовому відзиві наукового керівника, подається студентом завідувачу кафедри, який приймає рішення щодо дозволу до захисту і оформлює його.

Робота реєструється на кафедрі і передається декану факультету для прийняття остаточного рішення про її допущення на рецензію.

Рецензія подається у письмовому вигляді в довільній формі і має містити такі складові:

- висновки щодо актуальності обраної теми, практичної значущості виконаної магістерської роботи;
- характеристику повноти завдання щодо розкриття теми магістерської роботи, відповідності змісту роботи до завдання;
- оцінку конкретних пропозицій, рекомендацій щодо вдосконалення законодавства;
- оцінку загальних вражень від магістерської роботи (оформлення, стиль і грамотність викладення тощо);
- інші питання на розсуд рецензента.

Під час підготовки до захисту студент має погодити зі своїм науковим керівником складену ним стислу доповідь щодо магістерської роботи і підготовлені наочні матеріали.

Обсяг тексту доповіді має відповідати 10 хвилинам виступу. Доповідь повинна відобразити: обґрунтування актуальності теми, мету і завдання роботи, основні результати аналізу матеріалів діючого законодавства і творчі розробки автора. Особливе місце має бути відведене обґрунтованим пропозиціям і рекомендаціям та оцінці їх ефективності.

Перед захистом студенту слід ретельно прочитати рецензію, особливу увагу звернути на висловлені рецензентом зауваження і по можливості усунути зазначені недоліки або дати аргументовану відповідь у доповіді.

За результатами захисту магістерської роботи на закритому засіданні ДЕК приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відзив керівника, рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання), про присвоєння магістру відповідної кваліфікації і про видачу йому диплома державного зразка.